www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. ЧИСЛО 116. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 19-го МАЯ, 1921. — VOL. XXIX. No. 116. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, MAY 19, 1921. — THREE CENTS

Сенатори покидають боротьбу проти розброєння.

АДМІНІСТРАЦІЯ УСТУПАЄ ВИТРЕВАЛИМ ОПОЗИЦІОНІСТАМ.

ВАШІНҐТОН, 17. мая. — Зменчення видатків на фльоту віднесло нині першу побіду в американськім сенаті. Американське правительство перестало опиратися плянови сенатора Бори, котрий пропонував, щоби президент Злучених Держав скликав межинародну конференцію, зложену з представників Злучених Держав, Япану і Анґлії, котра має радити над зменченнєм зброєнь на мори в сих трох державах. Як догадуються, президент Гардинґ звільнив усіх сенаторів, котрі його попирають, від обовязку заступати гадку правительства в тій справі; правительство досі стояло на тім, що така конференція може бути скликана, але чи, як і де її скликати, про се має рішати не сенат, але американський президент. В наслідок зміни становища уряду до законопроєкта про видатки на фльоту буде додана резолюція сенатора Бори; сподіються, що тепер сенат значною більшостю голосів ухвалить її.

ЦЕРКОВНИЙ КОНҐРЕС ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗБРОЄННЯ.

ШІКАҐО, 17. мая. — Відбуваючася тут конференція 31 аамериканських церков, ухвалила резолюцію, в котрій постановили вислати петицію (просьбу) до президента Гардинґа, в котрій мається просити його, щоби в як найскоршім часі скликав межинародну конференцію для справ розброєння.

Рівночасно усі церкви, репрезентовані на конференції, обовязалися працювати для загального мира і загального розброєння. Найкращими способами для осягнення сеї цілі уважають сі церкви поширеннє обурення проти війни через зображеннє наслідків війни та представленнє благодатий мира. Перша неділя слідуючого місяця має бути „ дисармамент сандей" (неділя розброєння); по всіх церквах мають проповідувати на тему розброєння. Хоч на конференції взяли участь самі тільки протестантські церкви, та конференція висловила надію, що католицька церква та мойсеєві віроісповідники прилучуться до руху.

ПОСТРІЛИЛИ СТРАЙКОВУ ПИКЕТУ В СТРАЙКУ МОРЯКІВ.

НЮ ЙОРК, 18. мая. — Вчора вечером три чверти на десяту почалася коло піру ч. 35. в нюйорськім порті перша поважна боротьба межи страйкарами та страйколомами від початку страйку моряків, що уже треває три тижні.

Після зізнань свідків на поліційнім суді справа представлялася так: Осип Ріґо, корабельний паляч, та ще один моряк стояли коло піру як страйкові пикети, щоби повідомляти моряків про страйк. До них підійшли Мурин-кухар Ґрін з двома другими Муринами. Ріґо після свого обовязку як пикета пояснив Муринам, що моряки на страйку, і візвав Муринів, щоби вони не давали уживатися на страйколомів. Ґрін почав іти до корабля, а два другі Мурини лишилися ще коло Ріґа та далі вели з ним дискусію .По якімсь часі Ґрін вернувся до ґрупи, витягнув револьвер з кишені і стрілив до Ріґа. Всі три Мурини втекли до корабля, а товариш Ріґа та прохожі підняли раненого та покликали шпитальне поготівлє. Умираючого Ріґа відставили до шпиталю; куля застрягла в його жолудку і лікарі не ворожать йому виздоровлення.

Тимчасом детективи пішли на корабель шукати справників нападу. За короткий час привели до шпиталя трох Муринів. Вмираючий уже Ріґо відзискав ще на стільки притомности, щоби розпізнати того, що на нього стріляв.

РОЗЄМНА ПОРТОВА РАДА ВІДКИДАЄ УЛЬТІМАТ ПОРТОВИХ МАШИНІСТІВ.

Вчора відбулася конференція розємної ради представителів робітничих юній та властителів малих портових кораблів в Ню Йорку. На нарадах розбирали справу страйку моряків. Конференція постановила, що страйк моряків не обходить нічого портові лодки та портових робітників, і тому відкинула ультімат юнії машиністів, поданий на домаганнє страйкуючих моряків.

БІЙКА МЕЖИ СТРАЙКАРАМИ ТА ПОЛІЦІЄЮ В БАЛТИМОР.

БОЛТИМОР, 17. мая. — Нині прийшло до битви межи поліцією та страйкуючими моряками. Коли поліція викликала поліційні резерви та арештувала 29 страйкарів, валка страйкарів посунула на поліцію. Підчас метушні страйкарі звалили з ніг двох полісменів та стратували їх ногами.

ФЕДЕРАЛЬНИХ ВІЙСК ПОКИЩО НЕ ПІШЛЮТЬ В СТРАЙКОВИЙ ОКРУГ.

ВІЛІЄМСОН, Вест Верджінія, 17. мая. — На цілій лінії від Вор Ігел до Керміт, відлеглих від себе на 60 миль, панував нині спокій. Обі сторони спочивали з рушницями в руках. Властителі копалень кажуть, що на день річниці „битви в Матеван", котра припадає на четвер, дня 19. мая, треба сподіватися великої битви та великого кровопролиття.

Вони далі домагаються висилки федеральних війск в страйковий округ. Однак президент Гардинґ відповів ґубернаторови стейту Вест Верджінія, що на його думку положеннє в страйковім окрузі не вимагає ще висилки федеральний війск.

ПРЕЗ. ГАРДИНҐ ОТВИРАЄ ВИСТАВУ ТЕЛЄФОНОМ ПОЧЕРЕЗ КОНТИНЕНТ.

ВАШІНҐТОН, 17. мая. — Сидячи при своїм бюрку в Білім Домі, президент Гардинґ підняв телефон і короткою промовою до телефону отворив річну виставу помаранч в Анагайм, в стейті Каліфорнія, понад 3,000 миль від Вашінґтону.

ПІВНІЧНА ЗОРЯ ПОПСУВАЛА ЕЛЄКТРИЧНІ ПРОВОДИ.

Послідної неділі случилося дуже цікаве та рідке природне явище: ще попередної пятниці телефонічні та телеґрафічні предприємства побачили, що їх дроти зраджують наближеннє великого електричного потрясення. Завважали його усі стації телефонічні і телеґрафічні здовж цілого побережа Атлянтійського океану і далеко в глубину американської суші аж по саму ріку Місісіпі. Коло півночи електричні дроти були уже так сильно під впливом електричної бурі, що на висилку телеґрами зі 150 слів з Ню Йорку до Бетлегем в Пенсилвенії потреба було цілої півтора години, тоді як в звичайний час на се вистарчає 15 хвилин. Прилади до мірення електричної сили раз показували аж 150 степенів, а зараз потім спадали на зеро.

Поясненнє сих сильних електричних потрясень найшли в північній зорі, котра світила в суботу вечером. Ціла північна частина неба була освітлена ясним світлом, котре зміняло свою краску. Се була та сама північна зоря, що світить далеко в північних краях підчас довгої зимової ночи, що там треває цілі місяці. Появу знов північної зорі в такій великій силі так далеко на полудни приписують тому, що тепер сонце обернулося до землі великими пятнами.

Вестер Юніон Телеґраф Ко. подає до відома, що її каблеві дроти попсувалися в богато місцях через північну зорю і що компанія мусить вислати кораблі направити їх.

МАРЕВО ПОКАЗУЄ ОБРАЗ ЗЗА 65 МИЛЬ.

В понеділок, о 10. годині рано Рочестерці, в стейті Ню Йорк, поглянувши на озеро Онтаріо, могли бачити цікаве марево; погода стояла дуже красна, а на північній части небосклону високо понад водою показався образ противного берега озера, котрий належить до Канади. Цілий образ був глибоко голубої краски, майже чорний. Лінія берега озера виразно зазначувалася на безхмарнім небі. Тут і там було видно неправильну лінію ліса. Та сама мана показалася ще раз о годині 4-ій по полудни, але вже не так виразно, немовби за сірим туманом.

Щоби побачити марево, богато людий з міста Рочестеру повиходило на дахи високих будівель або на високі пункти довкола міста. При помочи сильних побільшаючих далековидів могли вони бачити навіть, як два кораблі парові наближалися зі сходу до канадійського берегу, яких 65 миль від Рочестеру. Через дальновиди можна було виразно бачити скали та береги.

РОСІЙСЬКИЙ ХОР ЗБАНКРУТУВАВ.

Сергій Боровський, концертовий співак, котрий від якогось часу їздив по Америці, і давав концерти російського хору, так званої Русскої Ізби (Московська Хата), подав до нюйорського суду просьбу о признаннє його хору збанкротованим. Він подає в просьбі, що довги хору виносять понад 83 тисячі долярів. Одинокою запорукою довжників являються костюми хору вартости 500 долярів,

ДИВНА ОПЕРАЦІЯ.

В шпитальній галі стейтової нюйорської тюрми в Осінінґ лікарі доконали цікавої операції. У вязниці перебував божевільний чоловік, котрий від того був божевільний, що в його мозку від 4 літ була куля. Хорий зветься Роман Леондовський і є польського походження. Кілька тижнів тому назад лікарі отворили його чашку і виняли з мозку кулю. Тепер лікарі прийшли до хорого і почали випитувати його, щоби переконатися, чи він ще далі слабоумний. Хорий давав розумні відповіди на всі питання. Коли йому подали 20-доляровий гріш, він сказав, що се певно золото, а прочитавши напись, сказав: „Таж се 20 долярів". Опісля став нарікати, що він не знає, що буде робити з грішми, як їх дістане, бо вже минуло кілька літ, як він не мав їх в своїх руках. Коли його питали, чи він знає, що його родимий край (Польща) має самостійність, він відповів, що він читав про се в ґазетах. Коли його спитали, хто такий Падеревський, він відповів, що музик. „Славний музик", — каже він, — „але кепський політик". По такім екзамені лікарі пустили його зі шпиталю як умово зовсім здорового. Подумали собі видно, що коли тільки Поляків ходить свобідно по світі, які уважають Падеревського великим політиком, то чейже свідоцтво умового здоровля належить людині, що знає, що Падеревський кепський політик.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ В ПАСЕЙКУ, Н. ДЖ.

Українська гр. кат. церков св. О. Николая в Пасейку, Н. Дж., устроює **ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ** в честь Тараса Шевченка **в неділю, дня 22. мая 1921 р.** в німецькій гали, 209 Гоп Евеню. Початок точно о годині 6. вечер. В програму входять слідуючі точки: 1. Американський гимн „Star Spangled Banner"; 2. Вступне слово, п. Ром. Слободян; 3. „Завіщаннє", Хор, діріґент С. Ціміхуд; 4. Вязанка українських пісень ч. 1, Банда св. О. Николая, діріґент проф. Едельман; 5. „Мово рідна", хор дітей, діріґент С. Ціміхуд; 6. „Катерина", деклямація (в скороченню), п-ні Зволінська; 7. „Думи мої", хор, діріґент С. Ціміхуд; 8. „На вулиці не весело", „Нащо мені чорні брови", сольо, п-на С. Тимкевич; 9. Вязанка українських пісень, діточа орхестра, діріґент проф. Едельман; 10. „Зазвенімо", хор, діріґент С. Ціміхуд; 11. Вязанка українських пісень ч. 4, банда св. О. Николая, діріґент професор Едельман; 12. „Ще не вмерла Україна". Ціни місць: $1.00, 75 і 50 цнт.; для дітей 25 цнт. Дохід на українську школу в Пасейку.

НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКИЙ ДОГОВІР.

БЕРЛІН, 16. мая. — Договір між правительством Німеччини і советської Росії є більше далекосяжний аніж сей, який советська Росія зробила недавно з Анґлією, а також і з Польщею.

Німецько-російський договір признає консулярні і до певної міри й дипльоматичні заступництва в обох краях.

Обі держави можуть тепер вести між собою торговлю і виміну без усяких перепон,

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ.

БЕРЛІН, 18. мая. — Бритійські звідомлення з Горішнього Шлеска доносять про страшні звірства, яких Поляки допускались в нападених містах на цивільному німецькому населенню. Вони били, мучили і катували женщин і мущин. Сімох Німців, котрі помагали Італійцям, стягнули з постелі і замордували.

ЛЯХИ БЕРУТЬ НАСИЛЬНО УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ ДО СВОГО ВІЙСКА.

Львівський дневник „Український Вістник" пише:

Асентерункові польські власти в Чорткові вже від місяця набирають насильно Українців до польського війска. Дотепер забрані отсі Українці до польського війска: 1) Маланчук Іван з Бичковець (асент. 5/4), 2) Фаріон Василь з Ридодуб (асент. 7/4), 3) Микола Білявий зі Звиняча (асентерований 7/4), 4) Цибульський з Бичковець (асентерований 5/4), 5) Мілак Михайло зі Скородинець (асент. 20/4). Щодо сих пятьох внесено зажалення. Скільки однак Українців було в Чорткові асентерованих та не внесли покищо жадного протесту, про те годі щось точного сказати. На всякий випадок є їх много більше. Асентерунок відбувався під примусом; жандармерія під крісами приводила Українців до староства, а там їх асентеровано, хоч вони предкладали від греко-кат. та навіть від римо-кат. пароха посвідки, що вони є Українцями. Один з них заявив комісії: **„Я є Українець, і я до асентерунку розбиратись не буду, хиба що силою роздінете мене".** Не вважаючи на такий протест, комісія заявила йому, що він є взятий до польського війска. Яким правом се діється? **Зрозуміла річ, що поборова комісія має в Чорткові мало Поляків для творення свого війска у Східній Галичині. Але чи для того, що у Східній Галичині є мало Поляків мають іти до польського війска Українці?** Можеб львівський У. Г. К. інтервеніював, де слід, щоб виєднати звільненнє Українців Чортківщини від сеї нової благодати зі сторони польської власти. Рівночасно взиваємо усіх Українців Чортківщини, покривджених отсим безправним побором, щоб зголосили се в бюрі Безплатної Правної Поради при О. У. Г. К. в Чорткові (в Народнім Домі).

ЗА КОНЯ ПОСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

З Вашінґтону доносять, що полковник американської армії Шелі пострілив з револьвера свого слугу Мурина Ричарда Хрисмеса за те, що сей необережно обходився з його перегоновим конем. Тяжко раненого Мурина відставлено до шпиталю, котрого лікарі кажуть, що його стан безнадійний. Знакомі полковника кажуть, що полковник узлостився на Хрисмеса, побачивши як сей вдарив коня кілька разів батогом; полковник витягнув малий револьвер і стрілив до Мурина, котрий упав з кулею в череві. Полковник опісля пішов до свого уряду і працював там, немовби нічого не сталося. Повідомлена поліція арештувала його в уряді і віддала в руки війскових властий.

Сесія аліянтської Найвисшої Ради відложена на другий тиждень.

ПАРИЖ, 18. мая. — Конференція аліянтської Найвисшої Ради відложена на слідуючий тиждень. Наумовірнійше відбудеться в Бульоні, у Франції.

В тутешніх політичних кругах вгадують, що премієр Ллойд Джордж і Бріян на сій конференції заявляться за остаточним визначеннєм границі на Шлеску між Німеччиною і Польщею.

ЗАПОВІДАЮТЬ СЛІДУЮЧУ СЕСІЮ АЛІЯНТСЬКОЇ НАЙВИСШОЇ РАДИ У ФРАНЦІЇ АБО В БЕЛЬҐІЇ.

ЛОНДОН, 17. мая. — Слідуюча сесія аліянтської Найвисшої Ради має бути пленарна, з приводу, що явиться на ній вперве представник Злучених Держав, американський амбасадор у Великій Бртанії, полковник Джордж Гарві.

Та сесія Найвисшої Ради, як говорять відбудеться або у Франції, в місті Бульоні, або в Бельґії, в надморському місті Остенді.

В бритійських політичних кругах дуже інтересуються питаннєм, яке становище займе на Найвисшій Раді представник Злучених Держав.

Найважнійшою справою, яка прийде перед Найвисшу Раду, є справа вирішення спору за Ґорішній Шлеск.

Сесія Найвисшої Ради імовірно не буде вже сього тижня, але аж з початком слідуючого тижня.

НІМЕЧЧИНА ГОТОВА ЗАПЛАТИТИ СЕЙЧАС 150,000,000 ЗОЛОТИХ МАРОК.

БЕРЛІН ,17. мая. — Німецьке правительство оголосило півурядово, що сповняючи умови аліянтського ультимату, в якому поставлено домаганнє, щоби Німеччина заплатила аліянтам 1 біліон долярів відшкодовання протягом 25 днів, воно предложило аліянтській комісії відшкодовання, що готове сейчас заплатити яко першу рату тої суми 150 міліонів золотих марок паперовими грішми чужих держав.

Німецьке правительство годиться виплатити ту суму в місці, яке назначить комісія відшкодовання, а решту сеї суми (850 міліонів золотих мраок), воно годиться зложити пізнійше до приписаного реченця.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ БРИТІЙСЬКИХ ЖОВНІРІВ НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ.

ПАРИЖ, 18. мая. — В тутешній пресі появились вістки, що француське правительство звернеться до Великої Британії, щоби післала значнійше число свого війска на Горішній Шлеск, де досі майже нема Бритійців.

ПАН КОРФАНТИ ГОТОВИЙ ВСТУПИТИСЬ.

ОППЕЛЬН, Горішній Шлеск, 18. мая. — Пан Корфанти заявив, що він готовий забрати своїх „повстанців" з Горішнього Шлеска, як на їх місце прийдуть війска аліянтські а не німецькі (ніби перед приходом „повстанців" там не були аліянтські війска!)

ПОЛОЖЕННЄ НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ.

БЕРЛІН, 18. мая. — На части Шлеска, занятій польськими „повстанцями", борня майже спинена. „Повстанці" зводять лиш малі сутички.

Пан Корфанти вислав німецьким власникам копалень ультимат, щоби дали гроші, але вони гроши йне дали і зірвали з ним переговори.

Німці збирають свої війскові сили над шлескою границею.

РАДИТЬ ПРОГОЛОСИТИ ГОРІШНИЙ ШЛЕСК НЕЗАВИСИМОЮ ДЕРЖАВОЮ.

ЛОНДОН, 18. мая. — Кореспондент тутешнього дневника „Таймса" телеграфує з Варшави, столиці Польщі, що найліпшим виходом з прикрого положення на Горішньому Шлеску буде проголошеннє його самостійною державою, бо тепер не можна його ані поділити, ані дати Німцям або Полякам.

ПРИ ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ВИБОРАХ В ІТАЛІЇ СОЦІЯЛІСТИ ПОНЕСЛИ ВЕЛИКУ СТРАТУ.

РИМ, столиця Італії, 17. мая. — Тутешні часописі подають тимчасові обчислення з виборів до італійського парляменту, які відбулися в неділю, дня 15. с. м.

Сі тимчасові обчислення показують, що теперішній премієр Італії Джіолітті осягнув велику побіду. Він є вибраний і цілий його міністерський кабінет, а загалом його приклонники з національної коаліції здобули 240 посольських мандатів.

Числа вибраних послів з поодиноких партій представляються так:

Національна коаліція 240; соціялісти і комуністи 100; католики 60; приклонники бувшого премієра Нітті 25; Радикали 20; Республіканці 10; Соціялісти-реформісти 6.

Найбільше стратили при сих виборах соціялісти і комуністи, котрих число впало із 170 на 100.

Між соціялістами є вибрані їх провідники Тураті, Тревес і Дараґона. Вибраний також провідник католиків Меда і бувший премієр Нітті, котрий проводить своїй ґрупі, що тепер складається з 25 членів.

Вчасі виборчої боротьби в державі згинуло 40 осіб, а 29 є ранених.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY N. J.

Не велика втіха.

Військовий комітет сенату приняв одноголосно внесеннє, щоби видатки на армію виносили в слідуючім році 335 міліонів долярів. Після сеї ухвали американська армія має виносити найбільше 170.000 мужа.

Сила 170.000 мужа вправді становить поступ від 175.000-ої армії, яку пропонував субкомітет для військових справ, однак знижка 5 тисяч се не велика знижка. Палата послів домагається, щоби армія виносила не більше, як 150.000 мужа, то значить, щоби теперішну силу армії зменчити протягом фінансового року о цілих 80 тисяч люда, бо теперішний стан армії виносить коло 230.000.

Секретар (міністер) війни Вікс жадав від конґресу, щоби ухвалено 175.000 армію. Зниженнє його домагання о 5 тисяч таке мале, що волю міністра треба уважати так як за сповнену.

На знижці американські податковці не ощадять богато, бо всего коло 10 міліонів долярів на величезну суму 345 міліонів. Своєю ухвалою сенатовий комітет поступив так, як той купець, що місто продавати товар по 4 доляри, продає по 3 доляри 98 центів, думаючи, що покупець застрашиться 4 долярів, але зловиться на 3 доляри, дарма що коло 3 долярів додано в центах майже цілий четвертий доляр.

Европа поволи вертається до мирових часів.

Потім як Німеччина приняла аліянтські умови відшкодовання у висоті 135 біліонів золотих марок до сплати в 30 літах, Західна Европа звернулась в сторону 7 літ вижиданого мира.

Таке було загальне переконаннє, коли тому тиждень Німеччина приняла аліянтський ультимат з Лондону, заявляючи свою згоду на вимоги аліянтів, бож коли той, хто платить, є за миром і за нього платить, то чому-ж не мав би бути за ним той, хто бере заплату?

Отже було річию самозрозумілою, що ціла Західна Европа є за миром. Ще хвилька, ще хвилинка, а всі скинуть оруже долів, а візьмуться до роботи хосенної і дубуючої на місце руйнуючої війни.

Такої зміни побита війною Західна Европа потребує, для відбудови руїн, для віднови промислу, для оживлення торговлі, для відродження культурного і міжнароднього життя, та для привернення поторганих війною і мировими (воєнними) переговорами людських нервів.

Кажуть Німеччині платити за мир, але вона готова на се, а може й може, бож їй не треба тепер удержувати армії ані воєнної фльоти, ані кількадесяти королівських тронів і родів, бо сю спадщину аліянти записали собі. Кажуть аліянти і собі миритись і миряться, бо є в тім для них бизнес.

За миром стануть поволи приходити мирові відносини, відносини правильні і спокійні. Люди є перемучені війною і відносин спокійних хотять і їх приймуть радше аніж найславнійшу і найпатріотичнійшу війну.

За миром в Західній Европі повинен би прийти мир в Середній Европі, а за ним мир в Східній Европі і в цілому світі.

Західна Европа є господарем, отже вона наказує цілій купі дрібних держав в Середній Европі скидати шаблі і пістолі і ставати до плуга. Богато з тих державок радо послухали-б Західну Европу, яка їм босує. Але є між ними один „тробел-мейкер", який вважає себе „лицарем" до війни а не робітником до плуга. Се надута і напучнявіла Польща. Всі кажуть їй віддутись і сісти тихо, але Франція, яка рахує, що колись її фарбоване „лицарство" спожиткує, не радить їй міняти меча за плуг.

Та Франція в тім вже не виграє, але програє, а її годованиця Польща як не скине меча і не візьметься до плуга, то на будуче за те буде платити і платити, записавшись у неволю тим, що давали їй гроші або всякі потрібні річи для забавки в „лицарство".

За Середньою Европою повинна би прийти і Східна Европа і засісти разом із сестрами з заходу до полуденку при мировому столі. Але казати про мир в Східній Европі таксамо як балакати про мир в Мексику. Чужі інтриґи і гроші, а притім недостача розумних лідерів та виробленої просвіченої верстви народу — се підстава для війни, не для мира.

Війна в Східній Европі хотяй трохи потахла, але може знова займитись і полумінем заняти й Середню Европу, особливо Польщу, яка зі своєї загально-звісної глупоти загорнула чужі землі зі Сходу, начеби згори хотіла для себе запевнити війну.

Мир у Східній Европі може принести аж упадок імперіялістичної Польщі і також крайне перемученнє війною населення.

Се належить до будучности, але недалекої.

Вкінці й у Східній Европі чергово мусить прийти до мира, а далі й у цілому світі.

ПОЛЬЩА ДІЛИТЬ СХІДНУ ГАЛИЧИНУ НА ВОЄВОДСТВА.

(Від власного кореспондента).

Рада Союза Народів своє, — а Польща своє. Рада Союза Народів рішила, що Польща не має до Східної Галичини ніякого права, — а Польща господарить в Східній Галичині так, неначе-б сей край був частю Польщі.

Власне тепер урядовий часопис „Монітор Польскі" оголосив адміністраційний поділ польської держави на воєводства. Воєводства, се низші адміністраційні одиниці, як прим. француські департаменти.

Ділячи польську державу на воєводства, польське правительство **поділило на воєводства також Східну Галичину,** як коли-б вона була частю Польщі.

Поділ Польщі на воєводства представляється так:

Ті польські, українські, білоруські і литовські землі, які перед світовою війною належали до Росії, поділені на 8 воєводств: 1) воєводство варшавське, 2) лодзьке, 3) келецьке, 4) люблинське, 5) білостоцьке, 6) новгородське, 7) поліське, 8) волинське.

Ті землі, які перед війною належали до Німеччини, творять два воєводства: 9) познанське, 10) поморське.

Бувший австрійський коронний край Галичина поділений на 4 воєводства: 11) краківське, 12) львівське, 13) станиславівське, 15) тернопільське.

Та часть австрійського Шлеська, яку дістала Польща, творить 16) воєводство шлеське.

Як бачимо, на українських, білоруських і литовських землях, які перед війною належали до Росії, які Польща опісля завоювала і в кінці виторгувала у большевицького правительства договором у Ризі, як також у Східній Галичині ,яку Польща таксамо завоювала, — польське правительство зачинає розгосподаровуватися як у своїй власній хаті.

З окрема що-до Східної Галичини, польське правительство ділить її на три воєводства: львівське, станивлавівське і тернопільське.

Львівське воєводство має обнимати отсі повіти: Бібрка, Березів, Тішанів, Добромиль, Дрогобич, Городок, Ярослав, Яворів, Кольбушова, Коросно, Лісько, Львів-місто, Львів-повіт, Ланцут, Мостиска, Ніско, Перемишль, Пшеворск, Рава, Рудки, Ряшів, Самбір, Сянік, Сокаль, Старий Самбір, Стрижів, Тарнобжеґ і Жовква.

Се львівське воєводство утворено так хитро, **щоби Поляки мали в нім більшість.** В сій ціли до **українських повітів Східної Галичини** додано цілий ряд **польських повітів Західної Галичини,** як Березів, Кольбушова, Коросно, Ланцут, Ніско, Пшеворск, Ряшів, Стрижів, Тарнобжеґ, а також ті повіти по той бік Сяну, які мають населеннє мішане, польське і українське. Утвореннєм львівського воєводства польське правительство хоче затерти теперішню національну границю між українською Галичиною і тою частю Польщі, яка творила т. зв. Західну Галичину. При помочи польської більшости у львівськім воєвідстві польське правительство думає **польщити українські повіти** сього воєводства і так пересувати польську національну границю щораз далі на схід.

Станиславівське воєводство має обнимати отсі повіти: Богородчани, Долина, Городенка, Калуш, Коломия, Косів, Надвірна, Печеніжин, Рогатин, Сколє, Снятин, Станиславів, Стрий, Товмач, Турка, Жидачів.

Тернопільське воєвідство має обнимати отсі повіти: Борщів, Броди, Бережани, Бучач, Чортків, Гусятин, Камінка Струмилова, Підгайці, Перемишляни, Радехів, Скалат, Тернопіль, Теребовля, Заліщики, Збараж, Зборів, Золочів.

Оголошуючи сей поділ, „Монітор Польскі" зазначує, що воєводство краківське, львівське, станиславівське і тернопільське ще не переведені в життє та що цілою бувшою Галичиною управляє поки-що ґенеральний делеґат польського правительства у Львові.

Се значить, що польське правительство ще боїться антанти і тому тільки оголошує поділ Галичини на воєводства, але ще не переводить сього поділу. Чекає, що скаже на се антанта, чи вона далі оставить українську Галичину під Польщею, чи скаже Польщі забиратися звідси.

Найвисший час, щоби антанта, яка взяла на себе обовязок рішити про долю Східної Галичини, вже раз зробила конець **безправному польському пануванню** в сім українськім краю, викинула звідси Польщу й уможливила населенню краю утворити самостійну державу.

Гайдельберґ, 22. цвітня 1921.

Др. Михайло Лозинський.

МОСКВОФІЛИ ОБХОДЯТЬ СВЯТО ШЕВЧЕНКА.

„Русскій" концерт в честь Шевченка у Львові.

„Стараніемъ всѣхъ русскихъ Обществъ во Львовѣ" відбувся в суботу, дня 23. цвітня с. р., в салі Народного Дому заповіджений маніфестаційними плякатами по улицях Львова концерт в честь „пѣвца народнаго горя Т. Г. Шевченка". Концерт назначений на 1½ години, зачався точно о ½9 ізза двох причин: 1) що скрипак І. Ф. Коссіні (звісний в українських кругах як Коссинин) по довгих ожиданнях зовсім не явився; 2) що комітет мусів на свою публику підіждати, з котрої старші представителі мимо ожидань таки на Шевченківський концерт не явились. А що молодіжі нема там, саля при 260 кріслах була невиповнена. Естрада була прикрашена килимами, по середині неї золотів бюст ґенія України серед зелені і вишитих ручників.

Концерт розпочався „Заповітом" — композиції Недолева в українськім тексті, який вислухано торжественно, ставши поважно з місць.

За „Заповітом" слідувала промова ред. „Прикарп. Руси" **Кирила М. Вальницького,** ініціятора того концерту, котрий говорив (по українськи):

„Не велика подія, здається, сталася в 1862 р., коли львівський купець Димет привіз із Києва невеличку книжку віршів, яка носила назву „Кобзар" Т. Шевченка. Поява сеї книжки — се у нас дуже велика подія. Під впливом „Кобзаря" змінився у нашої інтеліґенції романтично-аристократичний погляд на народньо-демократичний напрям, який рушив і тих найменьших братів до іоротьби за свої права. Шевченко — се поет тих німих, закріпощених бідаків, які також мусять до свого слова прийти.

„Шевченко — то предтеча тої великої революції, — продовжав бесідник вже по московськи — котру ми нині переживаємо. Але на жаль Шевченкови не було суджено сказати своє останнє слово. І хто знає, якби воно було випало, слово нашого „провансальського Містраля", якби не несправедливі удари Бєлінського, доноси, засуд і засланнє салдатом в кіркіські степи. Хто знає, чи не був би зійшовся Шевченко на одній плятформі з своїм товаришем із Кирило-Меотдіївського Братства—Миколою Костомаровом, з поетом українського неба та степу — Миколою Гоголем (?). І може не прийшло би тоді до непорозуміння між визнавцями ідей поета, до братньої ненависти і боротьби. А поет так бажав для братів своїх згоди і братолюбія, о яке також і бесідник, кінчаючи мову, у поета попросив.

По промові відспівала три кусники г-жа О. М. Миронович (знана в українській суспільности як Ґуґлевич-Яремова) Нижанковського „Минули літа молодії", Алабєва „Салавей" і Стравса „Вальсе". Ґуґлевич-Яремова була в недиспозиції і наслідування соловія подекуди меньше нагадувало магонький спів соловія. Натомісць Дольницький, який також враз з панею Ґуґлевич аж з Познаня на сей концерт приїхав, одушевив всю публику, а найбільше таки мабуть свого професора Зарембу, який також прийшов на Шевченківський концерт.

ЧЕСЬКА ПРЕСА ПРО КОЛЬОНІЗАЦІЮ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Чеська ґазета „Венков" з 7 цвітня в довшій статті займається пляновою кольонізацією Східної Галичини і взагалі „кресів" селянами з Польщі. Сю плянову роботу переняло на себе одинайцять польських банків, сильно підпираних в сьому напрямі польською владою. Землю продається виключно Полякам-мазурам. Влада постачає їм полекші в перевозі майна. Дідичі-поміщики не сміють продавати землі Українцям під загрозою напятновання їх зрадниками.

Дня 17. грудня, 1920, ухвалив польський сойм закон, який признає інвалідам польської армії право до безплатного приділу землі по 45 гектарів на особу. На сю ціль призначив сойм два міліярди марок. Приділювати-меться землю лишень на пограничних полосах, на т. зв. „кресах". Навіть є проєкт витворити на східній границі пояс таких військових кольоній, а відтак кольонізацію поширювати від сього пояса на захід.

Місцеве українське населеннє, не можучи купити землі, мусить переселюватись кудиінде, щоби не загинути з голоду. Коли Українець хоче купити хоч оден морґ, мусить вистаратися о свідоцтво від польського ксьондза або іншої польської орґанізації, що не виступав проти Поляків і не воював проти них. Хоч о таке свідоцтво вельми тяжко, то проте продається йому в десятеро дорозше. **Стаття кінчиться заміткою, що Поляки переняли сю методу від Прусаків, на яких „гакату" так голосно і справедливо жалувались перед цілим світом.**

Чеська ґазета „Трібуна" з 3. цвітня містить теж довшу допись про польську кольонізацію українських земель. **Досі** — читаємо там — **спроваджено вже около 50 тисяч Мазурів. Тим чином задумує польська влада запевнити собі більшість на випадок плєбісциту. Полекші, якими наділюється Мазурів-кольоністів, нагадують методи середновіча. Місцевий український хлоп, якого діди й прадіди зросили сю землю своїм потом і кровю, розуміє свою кривду і жде лиш нагоди розрахунку.**

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Вячеслав Чижевський, Шикаго, Ілл.—Золота польська марка, як би така була, вартувала би 250 паперових польських марок. Се значить, що польська марка впала 250 разів вдолину, або що вона варта лише 250-ту частинку своєї первісної номінальної вартости.

Чи се правда, що в Польщі уживають польських марок на загату, не знаємо.

Читач „Народної Волі", Вунсакет, Ровд Айленд. — Посол **Ернест Теодор Брайтер** не є Жид, як його **пан Дамян Бориско** представляє. Він є Поляк соціяліст, а люди привикли всіх соціялістів називати Жидами, отже і посла Брайтера пан Бориско називає Жидом. Посол Брайтер також не є жидівського роду, але німецького, а жонатий з Українкою Галичанкою. Ернест Брайтер довгі літа був послом до віденського парляменту і все боронив бідних людий, без ріжниці національности або віри. Длятого він тішився в Галичині великими симпатіями серед робучих верств населення по містах і селах. Він був независимим соціялістом і таку політику заступав у своїй тижневій ґазеті (польській) п. з. **„Монітор",** яку теж довгі літа видавав у Львові, а яка теж служила тільки інтересам покривджених.

Пану Борискови не можна дивуватись, що він того не знає і називає посла Брайтера Жидом, бо пан Бориско в тім часі був монахом в монастирі, де сидів над церковними книгами і не мав часу ані змоги займатись політикою. Але всеж в таких справах міг би тепер порадитись сусідів, заки візьметься описувати світ і люди з часів свого монашого життя.

Можете від себе дати раду пану Борискови, то може Вас послухає, бо нас не хоче.

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА У ВІДНІ ПЕРЕСТАЛА ІСТНУВТИ.

Відень, 22. цвітня, 1921.

Західно-українська територіяльна ґрупа В. Н. Р. дня 20-го цвітня зложила заяву про свій виступ із Всеукраїнської Національної Ради, відкликаючи з неї всіх уроженців своєї території, які знайшлися в Раді також з титулу своєї приналежности до міжтериторіяльних орґанізацій, як „Жіночий Союз" і „Ліґа Обнови України". Таким чином з днем 20. квітня перестала істнувати Всеукраїнська Національна Рада.

Причини, які довели до сього кроку, є в головних зарисах такі:

Вже в половині лютого с. р. почалися непорозуміння між територіяльними ґрупами Західної і Східної України, коли Президія В. Н. Р. відмовилася скликувати засідання Ради без подання причин. Се навело представників Західної України на здогад, що в нутрі політичних ґруп Великої України назріває якийсь плян, який його автори прикривають найбільшою тайною. Дня 4. марта несподівано деякі члени Наддніпрянської ґрупи зажадали висилки делеґації В. Н. Р. до Парижа, ніби в інформаційних цілях.

Одночасно західно-українська територіяльна ґрупа домагалась від Президії і Виконавчого Комітету Ради, щоби приступити до реальної громадської і орґанізаційної діяльности. Крім того, галицька територіяльна ґрупа подала наглі внесення в области практичного зясування становища українського громадянства в конкретних національних справах і сучасного становища українського народу на поодиноких його землях. Головно поставлено домаганнє, щоби Виконавчий Комітет Ради розпочав послідовну оборону українського народу, згідно з плятформою й основними резолюціями Ради з 12. лютого с. р.

В тім напрямі Західно-українська територіяльна ґрупа і наддніпрянська Народня Партія поставили **нагле внесеннє в справі риського договору та винародовлюючої і кольонізаційної акції на Підляшу, Холмщині, Волині і в Східній Галичині.** Та на останньому засіданню 9иконавчого Комітету В. Н. Р. (15. цвітня) представники придніпрянських партій почали ставити обструкційні внески, а опісля прямо зажадали, щоби зняти з порядку нарад всі ті пекучі справи. Вкінці здекомплетовано засіданнє Виконавчого Комітету.

Поруч з тим, як вже згадано, спеціяльно партія т. зв. самостійників-соціялістів налягала на негайну висилку делеґації до Парижа під проводом ґен. Грекова, якому головно громадська опінія і преса Західної України виробила незаслужений розголос. Дня 16. цвітня Західно-українська територіяльна ґрупа довідалась про страшний політичний крок, якого на власну руку і в найбільшій тайні допустились перед Радою заступник голови ґен. **Греків** та члени Виконавчого Комітету **І. Кривицький і О. Макаренко** в спілці з б. членом Директорії **д-ром Андрієвським.**

Сей безприкладно-огидний підступ потряс політичними ґрупами галицького промадянства до тої ступені, що не може бути вже ніякої, навіть психольоґічної основи для співпраці обох складових ґруп Ради.

(„Український Вістник").

КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

повідомляє, що всю переписку в справі Банку належить висилати на адресу:

UKRAINIAN BANK COMMITTEE,
30 East 7th Street, New York City.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Шкільництво на Україні в освітленню советського комісаря.

Ґазета „Вісти", орґан київського ґуберніяльного революційного комітету з 23. марта с. р. поміщує розмову з народнім комісарем освіти Гриньком, який обїхавши Київщину, Волень і Поділє, говорить про тамошнє шкільництво таке:

„Київщина працює добре. Адміністративний апарат налагоджено вповні. Справу освіти в Київщині поставлено красше ніж в повітах Лівобережної України. Дещо гірше стоїть справа на Поділю і Волині, хоча й там помітна велика психольоґічна зміна в настроях працівників освіти. Дякуючи новим чинникам, беручи на увагу новий закон про землю і закон про податок замісць складки, нам пощастить цілком заволодіти сільською інтеліґенцією. Одначе богато ще людий не розуміє величезного значіння освіти. Ще не всі розуміють, що в наші дні просвіта змінила свої форми; вийшла зі старого академічного укладу і набула іншого вигляду".

Черговими завданнями радянського уряду на Київщині вважає Гринько: 1) розвиток і поширеннє діяльности рад для захисту дітий; 2) поставленнє на належну височінь справи професіональної освіти; 3) обєднаннє довкола ґуберніяльного політично-освітнього виділу усіх орґанів політичної освіти. Крім сього перед Києвом стоїть завданнє кермувати культурною роботою по всій Правобережній Україні.

На Правобережі на Київщині скількість українських шкіл виносить 97%, на Поділю відсоток ще більший, а на Волині 70%.

Висші школи в Києві перебувають тяжку крізу. Останніми часами помічується активна участь студентства в будівництві і реформі висшої школи.

Рада народніх комісарів ухвалила забезпечити матеріяльно істнованнє Української Академії Наук в Києві, а підчас побуту Гринька в Києві вироблено для неї новий статут, який буде внесений до затвердження Раді Народніх Комісарів. Ідеєю сього статута було „наблизити Академію до життя і притягнути її до процесу комуністичного будівництва".

ПРИЯТЕЛЬ РОБІТНИКА

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Реґістр. Уряду Злучених Держав.

Звісний понад 50 років

Глядіть за торг. маркою ЯКОРА.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ.
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.
Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 1.
Нюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви)
вівторок, четвер і субота від 10. рано до 8. вечер. 83вчс—

CUNARD-ANCHOR

Найбільший, найскорший і найкращий корабель в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусіднім місті находиться наш місцевий агент.

НА УКРАЇНУ АБО ПОЛЬЩУ ЧЕРЕЗ ГАМБУРҐ:
Saxonia .....9. червня
II. кляса $180, III. кляса $125 і $5.00 такси.
ЧЕРЕЗ SOUTHAMPTON АБО LIVERPOOL:
Aquitania (45.647) .....24. мая
Caronia .....1. червня
Albania .....7. червня
Mauretania .....9. червня

ВИДАВНИЦТВО У. Н. С. „СВОБОДИ".

ПРЕМІОВИЙ КУПОН НА КНИЖКИ ПО ОБНИЖЕНІЙ ЦІНІ

ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

Сей купон уповажнює кождого передплатника „Свободи", котрий надіслав свою цілорічну, піврічну або чвертьрічну передплату почавши від 1-го лютого 1921 року, — до одержання книжок від Видавництва У. Н. С. „Свободи" ПО ПОЛОВИНІ ЦІНИ ЇХ ВАРТОСТИ.

Хто з тих передплатників прислав цілорічну передплату, а пришле ще враз з сим купоном $3.00, має право вибрати собі книжок вартости $6.00;

Хто прислав піврічну передплату, а пришле ще враз з сим купоном $1.50, має право вибрати собі книжок вартости $3.00;

Хто прислав чвертьрічну передплату, а пришле ще враз з сим купоном $1.00, має право вибрати собі книжок вартости $1.75.

Імя передплатника .....

Адреса .....

Місто і стейт .....

Вислав передплату дня .....

Сей купон є важний до 31-го грудня 1921 р.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

відіде до старого краю поспішно-почтовими кораблями просто без пересідання до Гамбурга:

МОНТ КЛІНТОН 26. мая. САКСОНІЯ 9. червня.
МАНДЖУРІЯ 2. червня АКВІТАНІЯ 14. червня

тому, бажаючі виїхати в товаристві своїх земляків, повинні собі сейчас шифкарту замовити і щасливо вернути додому рідні.

ШИФКАРТИ

до краю і з краю, спродаємо сильно по ціні компаніячній, а також, кождому пасажирови даємо особіну каюту на 2-4 особи.

ПАШПОРТИ.

виготовляємо кождому в протягу 2-3 днів. За куфри гарантуємо аж до самого Вашого дому в старім краю.

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ

висилаємо скоро і по найвизшім курсі почтою, долярами, чеками і телеграфічно, від повного гарантією і відвічальностию.

У всіх справах, як тутешніх так і в старо-краєвих, удаїтесь в повним довірем лише до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НАЙГІРШЕ ПРИЗВИЧАЄННЄ.

Життя се є злійок призвичань. Найгірше призвичаєнем знова, видими на обличчі американської публики є НЕЗАДОВІЛЬНЕННЯ. Beecher говорить: „Не праця вбиває чоловіка з незадоволенням. Праця помагає чоловікови, однак незадоволенння се є рака на стали". Незадоволенне у-трудноє нормальну чинність змєнів жолудка і внутрішних органів і паралізує перекід тровлення. Найлішнюю рецептою до позбуття того налогу є уживанне Тріпера Гіркого Вина. Посередник сей збудуже організм до нормального функціонованія і помагає травленню, та спасся тим самим спільником в борбі з незадовільненнем. Ваш аптикар або спродавця лікарств посідає в запасі Тріпера Гіркого Вино. В випадку перестуди і кашлю чекає він на Вас з Тріпера Лагодителем Кашлю, знаменитим посередником. Пан Михайло Матишка пише нам з Glenmont, N. Y. 27. цвітня 1921 в сей спосіб: Тріпера Лагодитель Кашлю помів мені дуже задовольняючо". Полюже і Вам також. JOSEPH TRINER COMPANY, Chicago. New York representative: 340 E. 71st St.

ЕКСТРА!

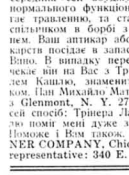

Найгарнійший **календар воєнний** на рік 1921 і каталог найлішних годинників, грамофонів і инших новостий, вишлемо кождому, хто надішле 15 центів марками на пересилку і опакованне. Адреса:

PRACTICAL SALES CO., Dept. S.,
1219 N. Irving Ave., Chicago, Ill.

KI-MOIDS

(В табличках або зернисті)
ПРОТИ **НЕЗДРАВНОСТИ**
Брати з водою або без води; приємні в смаку.
СКОРА ПОМІЧ!
Ціна 25-50-75 цнт.
Продуковані через Scott & Bowne витворці
SCOTT'S EMULSION 11

Фонографи різних компаній і всякі українські рекорди продає по дешевій ціні:
Mrs. JOSEPH STETKEWICZ,
298 Second Street, Jersey City, N. J.
Інформації і катальоги висилається на жадание безплатно. 104ч—

Новина! Юнгстонські Українці, Новина!
ГЕЙ, ЧИТАЙТЕ І ДРУГИМ СКАЖІТЬ!
Маєте вже українські бучерні і гросерні, але УКРАЇНСЬКОЇ ПЕКАРНІ доси ще не було.
ГАВРИЛ КРЕНЦІПРОХ, перворядний український пекар, отворив свою власну пекарню і склеп з цукерками, морожених, содою і другими спожівчими артикулами. — Шітор знаходиться під ч. 821 Савт Евня. Дорогі Родимці! Приходіть всі до своєї **Пекарні.** У мене дістанете ріжні печива, як хліб, ріжні тісточка, булки, наї, торти коровaї на весіля і свята і другі забави. **Памятайте на ключ: Свій до свого** і не забудьте адресу:
ГАВРИЛ КРЕНЦІПРОХ,
821 SOUTH AVENUE. YOUNGSTOWN, OHIO.

НА ВОЛИНІ, ПІД ПОЛЬСЬКИМ НАЇЗДОМ.

Шевченківські свята.

З КОВЕЛЬЩИНИ.

По зїзді „Просвіт" Волині, що відбувся в Луцьку 15. лютого, кождa повітова „Просвіта" почала заходи до належної зустрічі Шевченківських днів. Щоби зазначімити людність ковельського повіту, наше убоге Полісе, сей найтемнійший закуток України, з тим, хто такий був Шевченко, — ковельська повітова „Просвіта" скомпонувала коротеньский плякат-метелик до народу про Генія України.

Та ба!... Коли зайшла річ видрукуване того листка, то в повітовому старостві замісць дати на се дозвіл, відіслано той плякат до воєводства в Луцк (мовляв, дозволяти други — є компетенція лишень воєводи!), але там він застряг... Ось маємо вже початок квітня, а дозволу нема.

Та мимо сього, й у нас на Поліссю згадали Батька Тараса „не злим тихим словом". Дня 11. березня (марта) в Соборній церкві міста Ковля, місцевим протоєреем при участи ще двох священиків та одного-діякона врочисто відслужено панахиду по Тарасови. Співав хор Просвіти. Церква була повнісінька. За Страдника України зійшлися помолитись, як молодь, учениики мійських шкіл, так зарівно і їх батьки. **Не пущено до церкви тільки учеників Українців із зелізничної польської школи. Понад двісті дітий православної віри, що польонізуються в тій школі, не змогло піяти і помолитись за свого єдиновірця Тараса.** Дарма навіть, що в тій справі „Просвіта" зверталась до шкільних влад.

Пополудні того-ж дня в місцевому театрі учнем російської гімназії в нас нема, бо такої Поляки нам не дозволяють!) відчитано реферат про Шевченка. Потім ученики початкової української школи чудово виконали на сцені двоактівку „Тарасове Свято" та учеників російських гімназій (хлопячої та жіночої) виставлено було частину з „Невольника". Вхід на сю виставу був для всіх безплатний.

У вечері аматорський гурток „Просвіти" дав платний концерт пристячений памяти Поета.

Святкувались ті дні і в повіті. Так наприклад, у Матвіеві та Ратні впорядковано виставки з коротенькими рефератами. У селах Любитов і Перевіссю та інших місцях були деклямації та співи творів Шевченка.

На нашому Поліссі роботи, освідомлюючого характеру, сила. Про Шевченка знали не тільки селяни, але трапляються особи й з учительства, які щойно тепер пізнають „хто ми, ким, за що закуті"...

Марко Луцкевич.

ГОЛГОФТА.

I.

Роспятий Син Марії
На горбі серед жита,
Чоло в вінку терновім
І з боку гру дь пробита.

Проходять біля Нього:
— Змилосердись, Ісусе —
І до хреста прийшло
Якесь злоїй дєвузе.

— Женуть нас як злодіїв,
За що така відплата?
Давно й Тебе так гнали,
Ісусе до Пилата.

Зневажили, плювали
І били нас до крови,
На що Ти, Ісусе Христе,
Учив людей любови?

За нами — муки пекла,
А там — табори смерти...
Чомуж за Україну
Не дав нам, Боже, вмерти?

Проходять біля Нього;
Їх руки у кайданах...
В очах Ісуса сльози
І свіжа кров на ранах.

II.

Христос Роспятий висить
В кімнаті між свічками.
Старця на суд пригнали
З закутими руками,

На тілі в нього рани;
— Змилосердися, Боже, —
В очах судїв зазлило
Щось дике, щось вороже.

— Бунтарю, твоє тіло
На жир ми кінем крукам!
— Осудить Бог, я волі
Бажав нещасним внукам.

І глянув на Ісуса:
Ходи зі мною, Христе,
Між нами знов віднайдеш
Свое ім'я пречисте.

Збереженне любовю
Нещасної країни.
І за старшем Спаситель
Пішов в тюремні стіни.

III.

Христос роспятий висить
Край битої дороги.
Іде в село на жебри
Якесь дитя уб`оге.

І під хрестом кликнуло:
Змилосердися, Тату, —
Страшний напав нас ворог,
Спалив нам нашу хату.

За Збруч пішли татуньо
І там мабуть померли...
І мій діточий лучу
Котились сльози — перли.

А мама наші хорі,
Їх в грудях дуже коле...
І вітер зойк діточий
На крилах ніс у поле.

На жебри йду за хлібом,
Бо в нас його не має...
Святі, зболілі руки
З хреста Ісус знімає.

Кладе їх на головку
Нещасного дитятя.
— За них, Всевишний, в друге
Я дам себе роспяти.

Микола Віконський.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Василь Стареправо, У. С. Стрілець, помер дня 4. квітня, 1921. Дня 6. квітня с. р. попрощали Бригада в Німецькім Яблонним, на Чехословаччині, знову одного із своїх кращих борців за волю України. Василь Стареправо був сином селянина з Дїдковець, повіт Тернополь, Галичина. Ще в ранніх літах молодости доля відбрала йому батька, а мати віддала його на науку до тернопільської Української гімназії, бо Василь був незвичайно здібний і до науки цікавий хлопчина. Коли скінчив 3 клясу гімназії, вибухла світова війна. Василь враз з неньков і своїм молодшим братом опинився в Гмінді на Моравах. Австрійський уряд вивіяв туди населенне Тернопільщини, де довгий час стояла боєва лінія. Тут у Гмінді, а потім у Відні, продовжував Василь свою науку. Вислід його клясових іспитів був кождого разу відзначаючий; скінчив 7 кляс.

Свою військову службу розпочав в австрійській армії 1918 р., а 1. падолиста, 1918, на перший похик Українаці. Ради вступив до львівського куріня, що займав столицю, і боровся далі весь час аж до відступу армії за Збруч. Від 1920 знаходився в стані тутешньої бригади. Помер на запаленне легенів. Від імени бригади попрощав його щирими словами пор. Патрон. Прощай, щирий Друже! Земля Тобі пером. **Л.**

Денис Партицький, ст. суд. радник при окружному суді в Коломиї, помер в ночі на 17. квітня 1921, в 60 році життя.

Олена Полянська, родом з Сухостяву, жінка власника трафіки й бюра дневників у Львові, при вулиці Руській ч. 1, померла дня 20. квітня 1921.

Марія Романчукова, жінка б. президента австр. парляменту проф. Юліяна Романчука, померла у Львові дня 17. квітня 1921, по довгій і тяжкій недузі, в 71 році життя.

Яків Михайлишин, літ 21, родом. в Подільській губернії, помер 15. квітня 1921 у Львові. Покійний як козак волинської дивізії, стратив в часі большевицького відступу ногу. Як інвалід, перебував в Українському Домі Інвалідів у Львові, де як шевський майстер вів з посвятою школу шевського ремесла для українських інвалідів.

Емілія Стефанівна, жена сен. проф. о. Александра Стефановича а мати адвоката д-ра Романа, старшого інжинїра Ярослава і Марти Дурбаковоі, померла дня 21. квітня с. р. в 69 році життя.

СЬМІШНЕ.

Нечиста совість.

Катехит старається пояснити дітям, що то „нечиста совість", але якось не йде. „Та вважайте! Щож се таке не дає чоловікови спокою, не дає спати нанїть серед ночи і він кидається ось спокійно по ліжку?" Мовчанка. Нарешті зголошується маленька дівчина. „Дуже добре! Скажи нам, Ганю, що се таке?" Ганя: „Се, прошу, блохи!"

Добра трутина.

— Чи та трутина на щурі добра? — питає селянин в склепі.

— Ще й яка добра, — відповідає кущень — щурі летять до неї як до меду. З цілого села будуть збігатися до вашої комори.

Добре відповів.

Учитель: Яке звіря найбільше прив'язане до чоловіка?

Ученик: Біда, прошу пана! Мої тато все кажуть: вчепилася нас біда і не хочеся відчепити.

Мудрий син.

Батько: Миколо, що ти волиш, богатство чи здоровля?

Микола: І богатство і здоровля, тату!

Допитався жид злодія.

Украв злодій у жида козу, взяв на мотузок тай веде. Жид його здоганяє:

— Гей, слухай! На що ти взяв мою козу?

— На мотузок?

— Але за що ти її взяв?

— Та за роги!

— Але що я тобі винен, питаю?

— А хиба я тобі щось кажу?

Найбільша образа.

Гринько: Як зоветься ваша собака Василю?

Василь: Хрунь!

Гринько: За щож так погано прозвали бідну собаку?

Тяжко пізнати.

Два хлопчики дивились на образ, що представляв Адама і Еву в раю. Тоді один з них питає другого: „А хтре з них Адам?" На те другий: „Або я знаю, вони голі, то не можі пізнати. Як би так повбиралися, тоби пізнав. А так що? Тяжко пізнати".

Ніколи дожидати.

Їхав чоловік на ярмарок і зустрівся його в лісі розбійникам. Ограбивши його ще й хочуть повісити. Одні кажуть вішати, другі — ні. Сперечаються, а чоловікови вкучилось слухати, так він:

— Та нуте бо вже, або вішайте, або пускайте, бо мені на ярмарок треба!

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклінів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

NEW YORK, N. Y.

Драматично-Співацький Кружок товариства „Українська Бесіда", відограє в суботу, дня 21-го мая 1921 р. в концертовій гали Укр. Нар. Дому, 147-49 East 6th St., New York, N. Y. драму в 5. діях зі співами і танцями М. П. Старицького **ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ.** Хор і оркестра під управою звісного проф. М. Корикори. Режисер: Степан Фесолович. Початок о год. 8-ій вечером. Вступ $1.00 і 75 цнт. На закінченя забавальні танці.

О численну участь запрашає
15-17 ВИДІЛ.

BAYONNE, N. J.

Заходом місцевих Українців
відбудеся

В СУБОТУ, ДНЯ 21-го МАЯ С. Р.
о годині 8-ій вечер в гали
INDUSTRIAL Y. M. C. A
Avenue E and 22nd Street,
Bayonne, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ

при ласкавій співучасти слідуючих дд. п-ни Марії Корінь, п. І. Палажія, п-ни Віри Стеткевич, скрипака Осипа Д. Стеткевича і **Нюйоркського Українського Хору** під управою п. Теод. Онуфрика. 11ті6

Беседу виголосить **п. Ом. Ревюк.**
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Запрошуються Українців і Українок з місцевости і околиці.

NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

— відбудеся —
в неділю, дня 22. мая 1921 р.
в гали Паріскінній, 28 East 7th St.,
— New York —

Возьмуть участь:
Український Хор в Нюйорку під управою Теодора Онуфрика;
п. Михайло Зазуляк;
п-на Ольга Кулинівна;

Знане „Trio" з американської **музичної школи.** 16-17

Початок точно о годині 8-ій вечер.
ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

Проситься місцевих і замісцевих Вп. Родимців прибути численно, а не пожалуєте, бо програма богата а й гарна. — КОМІТЕТ.

NEW YORK, N. Y.

Тов. Теребовельська Поміч в Нюйорку, N. Y., устроює **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ в суботу, дня 21-го мая 1921 р.** в Liberty Hall, 255 East Houston St., New York City. Початок о годині 7. вечер. Вступ 40 центів.

Родимці! По праці належиться кождому відпочинок і забава! Приходіть же, Родимці, на наш баль, прохимо сердечно, а певно будете вдоволені. 16-17 КОМІТЕТ.

NEWARK, N. J.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

устроює **Українська Музика тов. „Запорожце"** в Ньюарку, N. Дж., при співучасти **Чехословацької Банди, в суботу, дня 21. мая 1921 р.** в Bohemian Auditorium, 56—10th Ave. & 17th St., Newark, N. J. В програму входять 11 точок музичних і вокальних. Дірігент Банді проф. Рудольф Пенкер. По концерті **забава** до 2-гої год. рано. Вступ: 1-рядне 75 цнт., П-рядне 50 ц. Початок о годині 7-ій вечером. За присутність на нашім концерті і бали ми отсим з горя сердечно дякуємо!

Управа тов. „Запорожце" в Нюарку. 16ті8

РОЗУМНИЙ ЧОЛОВІК КУПУЄ МУДРО

УЛЮБЛЕНИЙ ЕКСТРАКТ

"K I N G"

для заправи любих Вам напоїв.

"KING" запашний екстракт дає всяким напиткам дійсний смак, красу і вражіннє.

ПРОДАЄМО В СМАКАХ РУМУ, АЛЯШУ, СЛИВОВИЦІ, ТРЕСТЕРУ, ГРУШІВКИ, КМИНІВКИ І ДР.

1 порція екстракту на 4 галони ціна $1.25
5 галонів з тих родів..... 5.00
12 порцій 10.00

Висилайте гроші на поштові ордери або готівкою в рекомендованих листах. Вказівки в пакетах)

NATIONAL FLAVOR CO.,
2130 FORBES STREET (D),
PITTSBURGH, PA.

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

Есенція виварена з сего чаю помагає природі осолодувати жолудок, очищує нирки, збогачує кров і управильнює працю кишок. Заварена добре і випита під ніч ділає скоро і успішно а перерване перехолодження. Спитайте у Ваших друтеорі або замовте прямо у фірми, а дістанете обезпеченою посилкою 1 велику для родини коробку за $1.25 або 3 коробки за $3.15 а 6 коробок за $5.25. Адресуйте: Marvel Products Company, 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. 104ч22

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Ave. A, NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА
АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше С. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.,
Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умірковані ціні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінь, всі американські і заграничні, патентовані ліки, масті і т. п., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалі все, що входить в обсяг аптики і дрогуерії. **Морожене і Сода.**

Довголітня практика і фахові держави дипломи дають найкрасшу запоруку сумлінної, скорої і гречної обслуги.

Отворене кождого дня в тижни вкючаючи неділі і свята від 8-ої годинни рано до 11-ої вечер.

ХОЧЕТЕ
ІХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
СПРОВАДИТИ РОДИНУ З КРАЮ?
ХОЧЕТЕ
ВИСЛАТИ РІДНІ В КРАЮ ГРОШЕВУ ПОМІЧ?
ХОЧЕТЕ
ПЕРЕВЕСТИ ЯКУ СУДОВУ СПРАВУ В СТАРОМУ КРАЮ, ВИРОБИТИ СОБІ ПОВНОВЛАСТЬ, КОНТРАКТ КУПНА І ПРОДАЖІ АБО ИНШИЙ ЯКИЙ ДОКУМЕНТ?
ХОЧЕТЕ
ВИРОБИТИ СОБІ ПАШПОРТ?
ТО ПРИХОДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ В АМЕРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.
30 E. 7-th STREET. NEW YORK, N. Y.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ
нема ліпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вибчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знаєте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Учиваєсь до ухуки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і поробдяться з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть до катальоги
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЯК ІДУТЬ УКРАЇНЦІ ДО КРАЮ

то їдуть найбільше тільки через
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
бо кождий Українець знає що задача нашої інституції є боронити Українців перед рїжними ошуканцями яких тепер є тисячами. Тисячі Українців посвідчать вам за нашу довго-літну чесну обслугу. Заразом спідомий Українець знає що кождий чужинець пізнає тільки свої власні інституції — чому Українці не мають підпирати свої?
ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО В КІЛЬКОХ ДНЯХ.
СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ з краю до Америки.
ГРОШІ ПЕРЕСИЛАЄМО через Земельний Банк у Львові, скоро і під гарантією. За 8 тижнів ми доставляємо почтові посвідки. Пишіть або приходіть до котрогонебудь нашого офісу.
AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
Головний офіс Філія
520 E. 6th Street 322 N. 8th Street
NEW YORK, N. Y. PHILADELPHIA, PA.
А. ПАШУК, през. М. ТИХАНСЬКА, секр.

ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ
— і —
КОНСТАНЦИ
НАЙПОСПІШНІЙШИМ ПАСАЖИРСЬКИМ КОРАБЛЕМ
ACROPOLIS
ВІДІЗДЖАЄ З НЮ ЙОРКУ
ОКОЛО 20-го ЧЕРВНЯ С. Р.
з Pier No. 5 U. S. ARMY TRANSPORT SERVICE, Hoboken, N. J.

	Білети III. кл.	III. кл. кабіна	II.каяси
До КОНСТАНТИНОПОЛЯ	145.00	$165	$250 і вище
До КОНСТАНЦИ	$145.00	$170	$250 і вище

$5.00 воєнна такса додаткова.

Постарайтеся вчасно оплатити шифкарти для спровадження Вашої родини.
S. S. ACROPOLIS відіде з Константинополя около 6-го липня
S. S. ACROPOLIS відіде з Константинополя около 10-го липня
AMERICAN BLACK SEA LINE, Inc.
під американським прапором
По повні подробиці голоситись до:
STEPHANIDIS, BENAS & COMPANY, GENERAL AGENTS
21—24 STATE STREET, NEW YORK
Всі уповажнені агенти можуть убігатися о-права агентури.

ШІФКАРТИ

ЧЕРЕЗ
ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ, АНТВЕРПЕН І ДАНЦІГ продаємо по сильно компаніячних цінах і даємо окремі каюти нашим пасажирам.

ГРОШІ
Пересилаємо по найлишім курсі: кождий цент повірений нам пересилаємо в якнайкоротшім часі а на доказ доручую рецепіси з підписом Ваших рідних що отримали гроші.

НОТАРІЯЛЬНИЙ
відділ полагодить Вам рїжні справи краєві і американські-і постарається Вам безплатно о пашпорт до краю в дуже короткім часі.
Від ДЕПОЗИТІВ платимо 4 процент річно.
Наш Банк оснований в 1898 році.
ІНФОРМАЦІЇ уділяємо даром в рїжних справах.

EMIL KISS, Banker
133 Second Ave., New York, N. Y.

ПІШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ,

В неділю рано зїлє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
SVOBODA" 83 Grand Street. JERSEY CITY, N. J.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

ДО ДАНЦІГА, ГАМБУРГА, ВАРШАВИ, КРАКОВА І ЛЬВОВА.
Стрічаємо пасажирів на станціх і опікуємось пакунками пасажирів.
Спроваджуємо Ваші родини з краю. Вже сотки українських родин приїхало до Америки за нашим посередництвом.
Посилаємо гроші до всіх сторін старого краю, з повною гарантією телеграфічно, чеком або почтою. По доручению грошій даємо оригінальні посвідки від осіб яким переслано гроші.
За другими повсненнями звертатися до:
HENRY C. ZAKO, Banker,
39 Cooper Sq., Dt. U, New York, N. Y.

СПРАВЕДЛИВА І БЕЗПЕЧНА
ОБСЛУГА
Є ТОЮ ГВАРАНЦІЄЮ, ЯКУ ДАЄ
BOSAK STATE BANK
SCRANTON, PA.
СКОРА І ПОВНА
при пересиланню грошій, закупні шифкарт, виготовлюванню краєвих нотаріяльних і правничих справ як і при прийманню щаднічих вкладок.
Пишіть або зайдіть до банку а дістанете пораду даром.

30-ГО МАЯ 1921
день збірки звання
"TAG DAY"

СПОМИНИ УКРАЇНСЬКОГО ХЛОПЦЯ З НАТЗДУ ПОЛЯКІВ НА ВКРАТНУ 1920-ГО РОКУ.

Подали: Я. Вільшенко і М. Ценовенко.

(4)

ЧЕТВЕРТИЙ РОЗДІЛ.

ЩЕ ОДНІ ВІДВІДИНИ.

Прибудив мене щойно крик дитини, що вже може й довше кричала, домагалася сніданку. Я снав так твердо, що треба було доброї хвилини, щоби прийти до себе і пригадати собі де я, або відкіля тут узявся. Виглянув я з воза: був уже пізний ранок. Буря пройшла, небо було свіже, блакитне, мокра трава блискувалася до чистої сонця. Довкруги, гень-гень степ широкий, ніде ні деревини.

На возі найшов я різні пожитки. Була тут бляшана ринка, кусень вудженої солонини, міцна мука, старе накривало. Дещо лежало на землі біля воза. Очевидно, що все полишили втікачі, щоби могли лекше втікати перед неприятелем. Тут може — думав я — ще би я жити кілька днів, та мусів би вважати добре, чи не наближається де неприятель, або чи не видно де наших людей, до яких я міг би приключитися. Та покищо важнійше було заспокоїти голод. Взявся я приладжувати сніданя для Іваська. З муки і цукру, що я його найшов у паперовій торбині, приготовив я на дошищі їду, як міг. Івась їв її з смаком за цукру. Потім дав я йому кусень магенької солонини — хай сте. Це очевидно сподобалося йому, бо всміхався й вимахував ноженятами.

Ще заки забрався я й собі до сніданя, виглянув іще раз із воза. Серце в мене завмерло! Досить далеко запримітив я кількох людей на конях. Сховав дитину в самому кутні воза, прикрив накривалом і притруснив сіном. Також усе инше прихиляв я сіном і сам сховався в сіні. Визирав лише крізь сіно, що дальше буде. Коли їздці наблизилися, перекопався я, що це були польські жовніри. Вони наближилися цілком до воза, але розглядалися чи нема якої небезпеки. Було їх з вісім. Всі видно були дуже пяні, бо ледви держались на конях. Кождий з них мав іще другого коня, певно зграбованих у кого-мусь селі. Ці коні були обвантажені різним нарабованим добром. Раніше сонце світило ім у їх пяні очі, аж сліпіло-ло їх, тож не могли вони зауважити до воза. Коби тільки дитина була спокійна. Цього не було вже чого боятися, вона заснула вже таки з цим кусником солонини в ручентях. Вояки злізли з коней — два вже лізе на віз — посідали спереду на сидженню. Почалася криклива розмова, сміхи. Ох, щоби дитина не збудилася. Треба їм було тільки обернутися й сягнути рукою в сіно, щоби найти мене. Як я дрожав! Скулився і просив Бога, щоби не дав мене цим вовкам у людській шкірі.

Вкінці скінчилися мої муки. Жовніри не задержалися були тут довше як пять хвиль, та для мене були ці пять хвиль пятьма годинами! Поляки думали, що в возі нема нічого, тільки трохи сіна. Тому сіли на коней і відіхали. Почув я ще тільки, як один із них сказав:

— Е, ту юж певне насі погулялі собе, для нас ту еж ніц не зостало. Єдзьми далей!

Я ще довго не важився вихилити голови із воза. Щойно як тупіт кінських копит став затихати, виглянув я. Жовніри взяли напрям із місцевих, де стояла хата поромщика, відкіля я прийшов. Коли зникли з овиду, виліз я з воза.

Коли тепер вдалося мені вийти цілo з цієї небезпеки, то не хотів я вже більше оставати біля цього воза. Він був занадто видний у степу, тож я, колиб остав тут, міг знова звабити до себе неприятеля. мої харчі проміняв я за ці з воза. Взяв Івася на плечі й помандрував далі. Одно що забрали Поляки, це була моя парасоля — певно так для забавки. Я бачив один із них отворив був парасолю й держав її над товаришем. Так і відїхали.

Ступав я досить помало, приставав що хвилини, як тільки в далечі запримітив щось підозрілого. Тож і знова могли показатися польські жовніри! Коло полудня зайшов я на місце, де трави не було, тільки нага, спалена земля. Тут уже в разі небезпеки не було би де сховатися. Гень далеко можна було запримітити все, чоловіка чи звірину. За дня тут ди йти годі було. А й спека була велика. Тому завернув я кількадесять кроків назад і сховався в траві. Дальше йтиму щойно як стемніється. Я старався не тратити надій й відваги. Тут й цій високій траві Поляки не найдуть мене, таксамо як не найшли би голки в стирті сіна. А вони мали важнійшу для них роботу, ніж шукати мене — а саме плиндрувати українські хутори, села... Що ці вояки пігнали на тамтой беріг ріки, краще для них — думав я. Бо про це що вони діяли, — ці попалені села, церкви, повбивані старці і діти — про це все вже певно знають геть Українці і по сьому боці ріки, по всіх містах і селах, там дальше мусить бути українське війсko... Вони певно збируться всі разом і щастя обернеться на нашу сторону.

Я думав, що по цьому боці ріки певно нема ще Поляків так дуже багато. Нашим треба лише зібратися, стати одностайною лавою, а проженуть не тільки ці малі ляцькі загони, що загнаялися аж геть тут на другий беріг ріки, але вичистять цілком Україну з цих зайдів... Я не знав, що Поляки розпилася вже були геть по цілій правобережній Україні, що вже були недалеко Дніпра.

Так потішував я себе й Іваська:

— Спи спокійно, Івасю, прийдуть наші. Я віднайду тобо неньку.

Я тоді ще не знав, що ті, що бються з Поляками, большевики, також наші вороги, хоч може і не такі кровожадні, як Ляхи. А не знав я тому, бо большевицькі війска скрізь говорили, що вони вкраїнські війска. Я ставило їх рівні з українськими повстаяками за Україні українськими Січовими Стрільцями з Галичини.

ПЯТИЙ РОЗДІЛ.

ПОКИНЕНИЙ ХУТІР.

Стало вечоріти. Я пустився в дальшу мондрівку. Нараз почув якийсь голос, тож зараз на всякий випадок припав до землі. Та це були тільки голос собаки. Підійшов я близче. Скавуління собаки ставало все виразнійше. Я втішився дуже, бо сподівався, що десь недалеко мусять бути свої, мирні люде. Ще кількадесять кроків і бачу вже собаку. Була впнята на грубому посторонкові, прив'язному до кола, вбитого в землю. Була це гарна, велика собака. З глооду була би не згинула так скоро, бо біля ньої лежав великий кусень м'яса й кости. Я догадувався, що це може утікачі впняли собаку, щоби не йшла за ними та своїм гавканням не зрадила їх Полякам. Може вона впнята вже кілька днів, на дармо шарпається на цьому шнурі. Вийняв я ножик, перерізав посторонок і освободив нещасну собаку. Вона приповзла до мене, стала ласитися й лизати мої руки. Мусіла це бути шляхотна собака, бо — як видно — й не ручила мяса. Воліла згинути на припоні з жалю за своїми дотепершніми господарями, що ось тут покинули її. Та тепер уже жадно кинулася на кусень солонини, що я дав їй. Мусіла бути дуже голодна. Потім знову стала ласитися біля мене, обнюхувати дитину, наче хотіла сказати, що з вдячности хоче нам вірно служити. Я все любив собак і вони мене любили. І тепер вона ступала за мною, то бігла наперед, наче хотіла переконатися чи нема якої небезпеки.

Я був такий змучений, що приходила мені нераз думка, чи не краще буде, коли зложлять мене Поляки й зроблять кінець моїй муці... Та я як міг, так старався потішити себе.

Було тиха ніч. Чути було лише квакання жаб і жужжіння комах. Деколи перебігло якесь степове звірятко, суслик або заяць. Луни не видно було цієї ночі зовсім, з чого можна було сподіватися, що я уйшов уже чималий шмат дороги від місця польського злочину. Обчислив я, що від рана зробив я яких 30 верст від цього воза, на якому переночував я. Був би це гарний шмат дороги, коли зважити, що ноги мої були попанені, а я ще мусів двигати й тягар. Та чи дійсно зробив я стільки дороги, певно не знав, а догадувався лише.

Коли досить розвиднілося, побачив я, що згубив слід колiс а й стежки не було видно, тож ішов я навмання. Та ось побачив я розтрушену солому. Я пустився за цим слідом. Ох, коби вже раз стрінутись з кимсь із утікачів, бо дитина була вже хора. Вже не могла плакати, тільки постогнувала. Поживи не хотіла приймати зівсім. Ішов я ще гарний кавалок дороги — аж чує, десь подальше заричала корова! Ріду мерщій в цю сторону — тепер уже певно стрічу там утікачів. Ось чую вже й калатало на них корови. Корова сама одна йде просто до мене, та все ще причаїть вже з болю. Приспішую; я догадався, що йде, щоби її видоїти. Мерщій вийняв я мищинку з мішка й взявся до доїння на вдоволення всіх. Дитина жадно пила свіже молоко. Ось чого вона потребувала. А я і пес був також радий, що можемо покріпитися пожившим напитком.

Всі чулися тепер ліпше, тож могли йти дальше. Корову гнали ми перед собою, а радше вона нас проводила: видно, добре знала дорогу. Небарго-то бачив я гарний, великий, мурований одноповерховий дім, довкруги гарні будинки. Мусів належати якимсь дуже заможним людям. В глибині сад, з пеню огородець з цвітами, стежечки висипані піском. Дальше позаду це тамтого річне збіже в стіжках, сіно. Довкруги не видно було ні живої душі. Ані не було тєж видно тут іще слідів страшної неприятельської руки. Я підійшов із рундукови. Пристанув, бо дивувала мене ця мертва тишина. Тепер в білий день повинна тут кипіти праця. Безроги й кури бігали по огороді, куди завгодно, по зільнику — видно, що господарів таки не було дома. На подвірю стояв віз наладований мукою, а ззаду до його припнята пара сивих, круторогих волів. Рогами розодрали мішок і їли з його. Пійшов я дальше між будинки. Стайні були порожні. Обійшов я дім довкруги й підійшов до задніх дверей, що були трохи відхилені. Застукав до дверей, та зі середини ніхто не відзивався. Поглянув я крізь вікно: і в середині не видно було нікого. Зважився я вкінці війти до середини. Собака — я став її Бровком кликати — сіла на порозі. Не важилася йти дальше, доки її не позволю.

Перша кімната, що я до ньої увійшов, була гарно обставлена. З острахом ступав я по гарному, великому килимі. На вікнах гарні, тяжкі занавіски, під стіною шафи з книжками, дальше фортепян, на стінах образи, велике зеркало, що сягало аж від стелю. В зеркалі побачив я себе і сам себе не пізнав, такий був змарганий, обдертий, заболочений. — Друга кімната це була їдальня. Стіл застелений чистенькою скатертю, заставлений дуже обильно до обіду, що мені слинка стікала. Семя, певно, не мала часу покінчити обіду; перервала його й утікла перед якоюсь небезпекою яко і на саму тривожну вістку. Крісла були повідсувані від стола. Напроти була ще гарнійша кімната. Дальше пійшов я сходами на гору. І тут усе таке чистеньке, така гегода. Та на долівці порозкидувані ріжні річи, білля, одяг. Видно власники втікали дуже спішно. Що вони позабували би про такого вловлявця, як я, що так цікаво оглядав усе. — В кухні шафи з начинням, дальше спіжарня, все поотварене. Спіжарня повна харчів. Під кухнею тлів іще огонь...

— Правда, Іваську, — говорив я — тут ми не згинемо з голоду! Тут стільки всякого добра...

Власники певно й так уже не користати-муть із цього всего, бо за кілька днів певно прийдуть і тут. Ляхи і з цього місця не вийдуть. Тож, чому мені не заспокоїти голоду дитини і свого власного? Цеж хиба не гріх?

Бідний Івась на мої мірkування відповів лише слабим зойком. Я направду побоювався, щоби він мені не розхорів-ся ще більше, що вже так добре не мав відповідного корму, або щоби й не помер із цього.

Доложив під кухню дров, наставив вода. Викупав Івася, вимив чистенько, накормив спаренним молоком і поклав до колиски побіч в кімнаті. Став заколисувати Іваська до сну. Тут стояло також мале залізне ліжко, яке я призначив для себе. Коли Івась уже добре спав вкупався я і сів у великій кімні. Купіль відсвіжила мене, змучення зникло, але зате почув я іще більший голод. Запарив чаю, потім забрався до печеного куряти, що стояло на кухні. Зїв його — смакувало — з приємаживаними картоплями. Було тут чим відгодувати себе. Треба їсти, — оправдував я себе — бо на дальший мандрівці може знова прийдеться голодувати.

Скінчив я сніданне, — чи радше сказати обід — а це забрало досить часу, тай пійшов дальше оглядати мешкання. На бюрку було листи й картки. З адреси переконався я, що власником цього дому, визначний діяч український, бувший посол до державної думи. Його промови молодий Семененко нераз відчитував із часописів на голос і всі ми їх цікаво слухали. В цій же кімнаті подибав я на столику люрнету. Я вибігав на двір і дивився крізь нього чи нема небезпеки. В шафі з книжками подибав я Шевченкових „Гадамаків" з малюнками Сластьона. Цераз обмив я руки, щоби не пошкодити книжки й став перелистовувати. Ах! як ці малюнки нагадували мені теперішні часи, як ці „конфедерати" пригадували мені теперішніх польських жовнірів, їх злочини... Вбитий Титар так і наводив мені на очі стріленького Бориченка, вбитого ось там Поляками, як лежав закровавлений посеред стежини з вийпленими в траву руками...

Івасько спав неспокійно. Виглядав такий хорий, що я боявся ще цієї ночі пускатися в дальшу дорогу. Переночуємо, може він трохи прийде до себе. Але чи безпечно оставати тут через ніч? Ануж неприятель уже недалеко? Я рішився переспати тільки половину ночі, потім дальше йти на схід. А адреси на листах пізнав я, що відси не так то вже дуже далеко лежить місто Д. Дійти до цього міста — це було моє завдання. Це заки зайде сонце хотів я впевнитися, чи нема ніякої небезпеки. Виліз аж на стрих і люрнетою дивився крізь віконце. Ніде не видно було ні живої душі. Тож міг я спокійно спати до півночі. Приніс я собі господинник-будильник, поставив його на кріслі біля ліжка й накрутив на 12-ту годину, щоби збудив мене, коли спати-му твердо. Під ліжком я на порозі, хай стереже нас підчас сну. Він зовсім не противився мені, ба ласився, лизав мене по руках і глядів своїми мудрими очима, наче хотів запевнити мене, що розуміє своє завдання і що спокійно можемо спати. Я приготовив іще деяких харчів на дорогу, видоїв корову, спарив молоко, щоби було ще що випити, сяки пустимося в дорогу. Івася гадав я вже не нести на плечах, а везти у діточому візочку, бо і такий був тут. І мені і йому буде з цим ліпше. Я щиро дякував Богу за це все, а головно за це, що не дав мене в руки Ляхам: набути їшло до кращого. Поклався на ліжко не роздягаючися і вже за кілька хвиль спав твердим сном.

(Далі буде).

ДІМ на 5 кімнат і город.

можу спродати Вам по дуже зниженій ціні, на місячні сплати по $20.00 з малим завдатком. Сей дім знаходиться в великім фабричнім місті; близько фабрики, школи, церкви і т. д. Роботу дістанете в фабриках яку хочете.

Кождий читач сеї часописи, що пришле витяте се оголошення разом з купоном, з своєю докладною адресою, дістане сейчас відповідь і білет залізничий для себе і своєї жінки, щоб побачити дім, який хоче купити.

Пишіть або зголосіться на адресу:

W. G. WINTONIAK,

261 — 8th Avenue, Room 215, (коло 34-ої улиці), New York City.

КУПОН.

Пов. Панеї—Прошу прислати мені інформації і білет залізничий для:

Імя і назвисько.....

Адреса: ..... місто .....

Хочу їхати дня .....о годині .....

ДИМ І НЕПРИЄМНИЙ СОПУХ ПРИ ВАРЕННЮ ПСУЄ СМАК

Богато жінок ніколи не тішаться стравою, яку вони самі варили лише тому, що запах страви — смаженої на смальцю або природній товщи — відбиває господині властивий смак. Вони засідають до стола і їдять звичайно лише стільки, щоби заспокоїти голод та потребу відживлення для мірного удержання здоровля і сили.

Кромі сего сі випари і запахи розходяться по хаті непріємно. Вони навіть розходяться вітворами до сусідства, викликуючи невдоволення у літшім господарстві домовім і справляють прикрість сусідам.

Практичні господині сього часу майже позбулись сих непріємностий. Вонн стали вживати Мазолю замість смальцю і природних товщів.

Жінки, котрі смажуть страву новітнім способом з вдоволенном сідають до стола по зладженню страви і смачно її зідають. Мазоля не випаровує непріємно. Вона розливається по поверхні даної страви і задержує сейчас запах і вивар в смаженій страві. Сим вона задержує всі властивости страви і робить її богатшою, смачнійшою, більше пожившою і стравнійшою.

Можете висмажувати рибу або цибулю на Мазолі а запаху з тих страв не почуєте в сусідній кімнаті,

Мазоля продаєсь в добрих гроссериях і сторах деликатесів в пів-квартах, квартах, півгальонах і цілих гальонових посудинах.

ГАРАНТУЄМО:

Коли ви не є вповні задоволені якістю й економією Мазолі, ваш гросериик зверне вам гроші.

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY,

17 Battery Place, New York.

ФАРМИ!

ФАРМА з 165 акрів, 14 кімнатний дім, оборія і другі забудовання, 20 коров, 3 коні, 200 курей, всі фармерські знаряди, вози, великий сад овочевий, ріка з рибами, Пний дорозі, близько станції, школи, церкви. Ціна $6,800, готівкою $2.000. Писати по англійськи до: 04-29

ROSEN & GRUNES,
99 E. Broadway, New York, N. Y.

ФАРМИ, купуйте лише з цілим інвентарем при великих фабричних містах в українській околиці. Тут земля дає каміння; маємо на фармах українсько-фармерське товариство, відділ Y. H. C. В околиці міста Oneida, N. Y. аж до Rome є найліпші фарми, проте вам скажуть наші українські фармери. Пишіть по цінник і опис фармів до: 06вс24

A. ФИЛИПЧАК,
DURHAMVILLE, Oneida, N. Y.
Телефон 38-F-41.

ФАРМА 93 акрова в стейті Нью Джерзи, близько двох міст, 1 година 40 минут їзди до фарми з Нью Йорку; в тім 20 акрів лісу, решта орна чорна земля і пасовиско, 42 акри обсіяних житом, кукурузою, вівсом, бульбою, конюшиною, травою; гарний сад, жерела з водою на фармі. Дім 8 румів, майже новий, з ганком, пивницею, критий дахівкою, комора, повна і сінник в кухни; стайня на 30 штук худоби, під дахівкою і 15 других окремих будинків; 7 дійних коров, 2 яловки, пара добрих коний, 100 старих курей, 17 безрог, 25 кавалків всякої машинерії; до міста, 3 стації колієвих, сторів, доктора, висші школи ½ години їзди. За молоко $120.00 місячно приходу. Тікет до фарми $2.67. Ціна $6.000.00, готівки треба $3500.00, або трохи менше. Голосіться до: V. MAZURKEWYCH, 222—11th St., Basement, Brooklyn, N. Y. 16-19

ТРИ ФАРМИ

до спродання впрост від власителя в околиці Ром, Н. Й.

1) Фарма 101 акрова, 60 оранної землі, решта пасовиско з грубим лісом, сад овочевий, 8 корів; 1 бугай, 2 коні, 3 свині, 50 курей, вози і машинерія рільничі, 3 милі від міста. Ціна $4800, вплати $2000.

2) Фарма 86 акрова, 50 акрів оранної землі, решта ліс і пасовиско, сад овочевий, 3 корови, 4 ялівки, 2 коні, 5 безрог, 25 курей. Вози, машини, 2½ милі від міста. Ціна $4500, вплати $2000.

3) Фарма 45 акрів, 30 оранного поля, решта пасовиско; сад овочевий, вози, машини; 5 корів, 1 бугай, 2 ялівки, 2 коні, 45 курей, 3 безрог. Ціна $3500, вплати $1500.

Сі 3 фарми є у старих англійських людий. Прошу писати до мене по інформації і я вскажу кому треба. Хто купила фарми своїми працетрами і перестерігаю тих, хто іде до мене, щоби не дався ошукати тут в Ром на стації незнаним агентам, котрі не оголошуються і не мають жадного зарбезпечення і не є грамотними. 12-16

ІВАН ЛАВРУК,
306 S. MADISON STREET,
ROME, N. Y.
Телефон 1377.

ПРОЧ БЕЗРОБОТЕ! Ручимо кождому мущині і женщині удовіднити нашою системою як нині легко заробити денно $10.00 і більше після наших вказівок. Пишіть зараз доки запас тревае до: UNIVERSAL SALES CO., 346 East 53rd St., New York City.

SANTAL MIDY

СКОРА ПОМІЧ на натар нітури і течі. Певне і успішне. Кождa напись-ка означена Стережіться підробок.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK
Розмовитесь по українськи,
Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят.

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.
Офіс находиться в
WILLIAM McCONNEL BUILDING
SHAMOKIN, PA.

ЖМІСЧИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, колення і болів грудий. Є помічне на голі голови, на голі сустави, руки і ніг, на легкий параліж карку, болі горла і зубів. СЕТЯ ЛИК є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відноситься до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступають для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язык. Коли Ви до сего часу не володіете ним, то впишіться до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цвт. гріши або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

ДРІБНІ ОДОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймаються. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів даєсь відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

БАРБЕР хоче купити сейчас барбершоп або отворити в порожнім місці, де нема барбера. Інтересованих просшу зголоститися до: J. S., 755 N. 24th St., Philadelphia, Pa. 14-16

Сейчас продається РЕСТАВРАНТ в центрі Нью Йорка; з добрій части, бизнес іде добре, уладженне нове. Ціна $750.00. Голосіться листовно або особисто: S. POKUTNY, 197 Forsyth St., New York, N. Y. 14-16

Хто знійде подати адреси о. ІВАНА ОСТАПА і о. ТАРНАВСЬКОГО, бувшого пароха з Манаєва, або вони самі, най шлє їх на адресу: ДР. МИХАЙЛО КАЧАНЮК, Praha II., Krakovska 15 III., Checho-Slovak Republic, Europe. 16

НА ПРОДАЖ грошерия і бучерня, добрий бизнес, в околиці українській і словенській. Голоситись до властителя: FRANK HRYCIAK, 200 Chestnut St., cor. South Ave., Dunellen, N. J. 16-17

ВИЙШОВ З ДРУКУ КАТАЛЬОГ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ В АМЕРИЦІ НА РІК 1921.

Если вы не имеете еще сего Каталога, то постарайтесь о него, а знайдете в нім інтересні річи для вас. Пишіть на адресу: 9-18

UKRAINIAN BOOK STORE,
437 North Sixth Ave., Scranton, Pa.

ОПОВІЩЕННЯ.

Потребна агентів і перепродавців для продажи реальностий і земель. Охочі зволять зголоститися по наші кооперативні контракти, якими зобовязуємося платити 10% комісового на продажи фарм і 2½% комісового на обмині фарм на домі в містах, платячи Вім процент від домів і лотів. Адреса:

Box 18, in care Tyomies,
83 Grand St., Jersey City, N. J. 09-18

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вчс
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН
DR. KOLER
638 PENN AVENUE,
PITTSBURGH, PA.
Говорить по українськи.
Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 літ досвіду у лічению мущин. Голосіться особисто, почтою не йому. Години приняття: від 9. рано до 5. веч., в неділі від 9. до 2. попол.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійшій електричні апарати.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(межи 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

ДР. К. БІЛИК
Український Лікар
Урядові години: від 11—1 і 5—7.
237 W. 48th St., New York, N. Y.
(коло Broadway)
Телефон офісу: Bryant 1589
Телефон дому: Academy 5091

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лічить всі хронічні застарілі слабости мущин і женщин.
Лікарська Порада Даром.
Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пол.
Dr. ZINS.
110 East 16th St. N. Y.
між Irving Pl. а Union Sq.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті від нашою дирекцією; старанна, цікавотна і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченню видаємо ДИПЛОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.